

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р. инж. Румяна Иванова Георгиева, ТУ-Габрово

доцент - специалност „Икономика и управление” (Индустриална собственост)

на материалите, представени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, специалност „Управление на интелектуалната собственост“.

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 55/27.06.2023 г. и на сайта на ТУ-Габрово за нуждите на катедра „Социални и стопански науки” към факултет „Стопански”, като кандидат участва **гл. ас. д-р Венцислава Александрова Николова-Минкова**.

1. Обзор на съдържанието и резултатите в представените трудове

След запознаване с трудовете на гл. ас. д-р Венцислава Николова-Минкова с основание твърдя, че научноизследователската и публикационната дейност на кандидата показват много добра осведоменост и компетентност и точно попадат в обхвата на тематиката на обявения конкурс, а именно в областта на управлението на интелектуалната собственост, която е не само актуална за бизнеса, но и една от най-динамично развиващите се икономически области.

Според проблематиката на която са посветени научните трудове на кандидата, те могат да се групират в 4 научноизследователски тематични направления:

1. Управлението на интелектуалната собственост като значим стратегически елемент от политиката за организацията и управлението на съвременните фирми [трудовете: [12], [13], [20], [23], [24]];

2. Управлението на интелектуалната собственост като инструмент за постигане на конкурентоспособност, иновационно развитие и икономически фирмен растеж [трудовете: [6], [7], [8], [9], [10], [14], [15], [16], [18], [19], [22], [M1]];

3. Интелектуалната собственост като индикатор за бизнес средата [трудовете: [1], [2], [3], [4], [5], [17], [21], [25]];

4. Интелектуалната собственост като индикатор за иновативна дейност, насочена към устойчиво фирмено развитие [трудовете: [11], [26], [27], [28], [29], [30]].

Последните две направления акцентират върху ползването на статистически данни за обектите на интелектуалната собственост в качеството им на икономически индикатор, въз основата на който могат да се изготвят разнообразни анализи, ползвани от фирмения мениджмънт за вземане на успешни управленски решения.

Научните трудове на В. Николова поставят интелектуалната собственост в центъра на бизнеса и чрез нея определят неговата ефективност и конкурентоспособност като дават отговори на редица въпроси от икономически, управленски и правен характер. Те несъмнено представляват стъпка напред в развитието на посочената в конкурса научна област у нас.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

2.1. Учебно-педагогическа дейност

Д-р Венцислава Николова има изключително разнообразен преподавателски опит в ТУ-Габрово, видно от Справки на катедра ССН от 08.09.2023 за учебни дисциплини и аудиторна заетост, както и за разработени учебни програми. През периода 2012-2016 тя е преподавала по повече от 10 дисциплини: Управление на търговското предприятие; Стокознание; Пазарни проучвания; Потребителско поведение; Управление на продажбите; Управление на качеството; Търговска логистика; Международни икономически отношения и външно

търговска дейност; Потребителско поведение, и др. След 2016 г. преподава в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, като към преподаваните са добавени 17 дисциплини: Интелектуална собственост; Индустриална собственост и патентна политика; Защита на интелектуалната собственост; Мениджмънт на иновациите и индустриалната собственост; Устойчиво развитие на публичния сектор; Организация на търговската дейност; Цени и ценообразуване; Борсова търговия; Търговско посредничество и представителство; Търговска реклама; Управление на административните услуги; Интелектуалната собственост в социалната сфера; Дигитална реклама; Икономика; Икономика и мениджмънт; Икономика на предприятието; Договаряне на дизайнерски труд и авторско право.

За целия период от 2012 г. до сега д-р В. Николова е водила учебни занятия по над 25 учебни дисциплини, като през последните години патентно-правните дисциплини имат превес и съответстват напълно на специалността на конкурса.

Разчетите за натовареност на хабилитираните преподаватели от катедра ССН за настоящата и следващи години показват часова осигуреност с лекции и семинарни занятия.

2.2. Научна и научно-приложна дейност

Кандидатът гл. ас. д-р Венцислава Николова е представила за конкурса 30 публикации, в това число: 3 студии в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 10 статии; 17 доклада. На английски език са 12 от публикациите (40%). Автор е на една монография, два учебника и едно учебно пособие. От публикациите е видно, че по-голямата част от тях (83%) са написани самостоятелно, което говори за една ефективна самостоятелна работа, резултат от която са натрупани знания и добра теоретична подготовка.

Научните трудове съдържат актуални научни изследвания, написани на много добър език и стил, с добре обосновани позиции и анализирани на значителен обем информационни източници. Високо оценявам монографичния труд, който разкрива и доказва значимата роля на силните брандове за повишаване на фирмената конкурентоспособност.

На основание приложена справка за изпълнение на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ се констатира значително преизпълнение както на минималните национални изисквания (необходими 400 точки, при доказани 625), така и на изискванията на ТУ-Габрово. Показателни за научно-приложната дейност на В. Николова са и наличните 19 цитирания на 14 (46%) от представените за конкурса публикации.

2.3. Внедрителска дейност

Повечето от научноизследователските, образователни и приложни проекти (общо 10 на брой), в които е участвала д-р В. Николова са високо оценени от възложителите и имат практическа насоченост и приложимост. Очевидно е, че проектите са свързани с проблематиката на конкурса, като например участието ѝ в проекта по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ - BG05M2OP001-2.016-0019-C01, в който разработва лекционен курс и дигитални ресурси за дисциплината „Интелектуалната собственост в социалната сфера“, по която днес води занятия.

3. Приноси (научни, научно-приложни, приложни). Значимост на приносите за науката и практиката

Научноизследователската работа на д-р В. Николова е фокусирана върху тематика по която сравнително малко се работи в България, което в съчетание с изтъкнатите по-горе нейни качества благоприятства значимостта на постигнатите научни и научно-приложни резултати. Приемам (без един - Виж. т.5) групирани в две основни области приноси от подробната авторска справка, но считам че основните научни и научно-приложни приноси в монографията и в другите публикации на кандидата могат да бъдат систематизирани както следва:

Научни приноси:

- Чрез многоаспектни и задълбочени изследвания и анализи е доказана стратегическата роля и значението на управлението на интелектуална собственост като стратегически ресурс за постигане на устойчив икономически фирмен растеж [[M1], [12], [13], [20], [23], [24]].
- Обосновани са ролята и значението на маркетинговия инструментариум за устойчивите фирмени конкурентни предимства, създавани от търговските марки и брандовете [[M1], [6], [7], [15], [16], [18], [19], [22]].
- Чрез систематизиране на различни авторови виждания относно положителното влияние на търговските марки и брандовете върху фирмената конкурентоспособност, е обоснована ролята на бранда за формиране на устойчиво във времето фирмено конкурентно предимство [M1].
- При изследване на корелационната зависимост между конкурентоспособността на националните икономики на ЕС-27 и марковата им заявителска активност е доказано положителното въздействие на марките върху равнището на конкурентоспособността както на фирмено, така и на национално равнище [8].

Научно-приложни приноси:

- В резултат на изследване динамиката на българската и чуждестранната маркова активност в България за периода 2000-2019, както и на българската маркова активност в чужбина, е доказана взаимната обвързаност между марковата активност и условията на бизнес средата, както и ефективността на влиянието на регламентираните законови промени върху марковата активност [1].
- При прилагане на Система за съответствие между Ницката класификация на стоките и услугите и Класификацията на икономическите дейности в България в изследване на българската и чуждестранната маркова заявителска активност е доказано, че чуждестранната активност е насочена към икономически сектори и дейности, в които българската заявителска маркова активност е по-висока [2].
- Чрез анализ на динамиката на българската и чуждестранната патентна активност за периода 2010-2021 са разкрити тенденциите в технологичното развитие по технологични области и направления и е установена преимуществена ориентация и на българските и на чуждестранните патентоприетатели към технологични области и направления с най-висока концентрация на патентни права [[3], [4]].

4. Оценка на личния принос на кандидата

Считам, че представените публикации убедително доказват личните приноси на кандидатката в областта на: емпиричните анализи на състоянието и тенденциите на българската и чуждестранната активност на различни обекти на интелектуална собственост; използването на разнообразни индикатори, базирани на патентна статистика; и изследване връзката на управлението на интелектуалната собственост с други процеси, протичащи в икономическата система.

5. Критични бележки и препоръки

В научните трудове не съм забелязала сериозни недостатъци и слабости, които да се отразят на общата положителна оценка, с едно изключение. Не приемам некоректното формулиране на приноса в т. 2.1., Приложение 11, в края на стр.3 (**Разработена е Система за съответствие между Класификацията на икономическите дейности в България (КИД-2008) и Международната патентна класификация (МПК) и чрез нейното прилагане са установени приоритетните технологични направления и икономически сектори, т.е. тези с най-голям потенциал за технологично развитие [5]**). Посочената „Система за съответствие.....” не е

разработена от кандидата в конкурса, а само е ползвана. Този принос следва да бъде коректно преформулиран.

Представената научна продукция е с много високо качество и задълбоченост. Намирам за целесъобразно кандидатката за „доцент” да продължи научноизследователската си дейност в областта на интелектуалната собственост, резултатите от които периодично да публикува в авторитетни научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни, както и да повиши дела на съвместна изследователска и публикационна дейност с колеги от гилдията. Тези препоръки се отнасят към бъдещата изследователска и публикационна дейност на д-р Венцислава Николова-Минкова, което в никакъв случай не подценява постигнатите досега от нея резултати и не накърнява положителната оценка в настоящото становище.

6. Лични впечатления

Познавам д-р Венцислава Николова от 18 години, още като студент в ТУ-Габрово, на която съм преподавала. Имам непосредствена представа за нейните качества, постижения и кариерно развитие. Тя е трудолюбив и дисциплиниран човек, със стремеж към нови знания и постоянно повишаване на квалификацията си, чрез доказани с 25 сертификата участия в различни онлайн обучителни курсове към Световната организация по интелектуална собственост и Европейското патентно ведомство.

През последните години тя коренно промени своя стил на писане и научно-изследователския си подход в положителна посока и израсна като много добър научен работник и преподавател, ползващ се с уважението на студентите и на своите колеги.

7. Заключение:

Представените по конкурса документи отговарят и надвишават законовите и нормативни изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” в ТУ-Габрово. Не откривам към настоящия момент сигнали за нарушаване на авторски права на други лица от страна на кандидата, когото считам за напълно изграден и изявен много добър изследовател, анализатор и преподавател.

Имайки предвид гореизложеното давам положителна оценка на кандидата в конкурса, и убедено предлагам гл. ас. д-р Венцислава Александрова Николова-Минкова да бъде избрана за „доцент” по научна специалност „Управление на интелектуалната собственост“, професионално направление 3.7. Администрация и управление, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, в ТУ-Габрово.

28.10.2023 г.

Член на жури: /п/

/ доц. д-р инж. Румяна Иванова Георгиева /